

Bruxelles, den 11. oktober 2024
(OR. en)

14450/24

ELARG 131
COEST 554
CODEC 1931
CADREFIN 148
FIN 899
ECOFIN 1137
BUDGET 60
POLGEN 131

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	10. oktober 2024
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.:	COM(2024) 470 final
Vedr.:	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET Meddelelse om Moldovas vækstplan

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2024) 470 final.

Bilag: COM(2024) 470 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 9.10.2024
COM(2024) 470 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Meddelelse om Moldovas vækstplan

INDLEDNING

Den Europæiske Unions (EU's) udvidelsespolitik er fortsat af central betydning for at beskytte og fremme et fredeligt, stabilt, stærkt og forenet Europa. Ruslands angrebskrig mod Ukraine illustrerer endnu en gang behovet for en besluttsom geostrategisk investering i denne politik. Republikken Moldovas (herefter Moldova) fulde medlemskab er i EU's politiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige interesse. Det udspringer af moldovernes europæiske ambitioner og bidrager til at styrke et stabilt og blomstrende demokrati, forbedre deres økonomiske og sociale sikkerhed og i sidste ende en sikrere, fredelig og mere velstående fremtid. EU er nu nødt til at yde den nødvendige støtte til Moldova for at fremskynde landets bæredygtige og inklusive økonomiske vækst og tiltrædelsesproces på grundlag af EU-relaterede reformer gennem en ny vækstplan for Moldova.

Moldovas konvergens med EU's indre marked begyndte i 2014 med den midlertidige ikrafttræden af associeringsaftalen mellem EU og Moldova¹, som omfattede et vidtgående og bredt frihandelsområde (DCFTA). Gennem den økonomiske plan og investeringsplan for Det Østlige Partnerskab² har EU i samarbejde med internationale finansielle institutioner allerede mobiliseret 1,6 mia. EUR i offentlige og private investeringer i flagskibsprojekter for Moldova. Det europæiske innovationspartnerskab har spillet en afgørende rolle ved at agere spydspids for investeringer i kritiske sektorer såsom konnektivitet, energieffektivitet, forretningsudvikling og konkurrenceevne. Covid-19-pandemien og den store økonomiske og sociale byrde, som Moldova bærer som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine og Ruslands forsøg på at destabilisere landet gennem desinformationskampagner samt energitvang og økonomisk tvang³, har bremset genopretningen. Moldovas bruttonationalprodukt (BNP) pr. indbygger var 29 % af EU-gennemsnittet i 2023, hvilket tyder på en betydelig socioøkonomisk konvergenskløft i forhold til EU.

På denne vanskelige baggrund og siden Moldovas ansøgning om medlemskab af EU i marts 2022 har landet udvist modstandsdygtighed og støt gennemført reformer, der er afgørende for landets fremskridt på vej mod tiltrædelse. Som følge af reformtilsagnene fik Moldova status som EU-kandidatland i juni 2022, og tiltrædelsesforhandlingerne blev indledt i juni 2024. Men med den nuværende økonomiske vækstrate og den langsomme konvergens vil landet ikke kunne forfølge EU-kursen i et hurtigt tempo uden yderligere afgørende politisk og økonomisk støtte.

EU har anerkendt betydningen af at støtte partnerne på Vestbalkan med den nye vækstplan for Vestbalkan, der blev fremlagt i 2023⁴. Vækstplanen for Moldova har til formål at tackle udfordringer svarende til dem i landene på Vestbalkan, fremme socioøkonomisk konvergens med EU og støtte tiltrædelsesprocessen på grundlag af gennemførelsen af EU-relaterede reformer. Vækstplanen for Moldova vil give et nyt og tilsvarende skub til Moldovas økonomi

¹ Associeringsaftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:22014A0830\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:22014A0830(01)).

² SWD(2021) 186 final.

³ Den 4. december 2023 indførte Rusland et fuldstændigt forbud mod import af grøntsager og frugt fra Moldova.

⁴ COM(2023) 691 final.

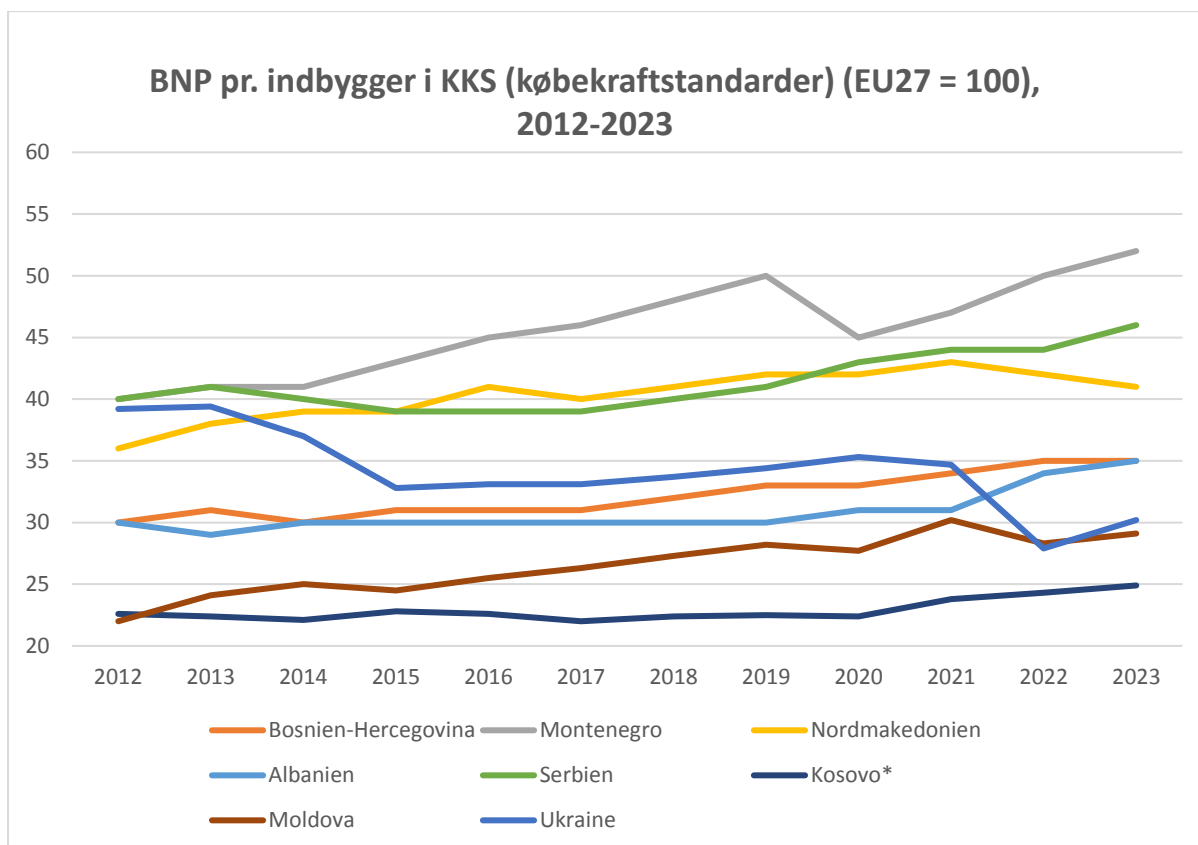
og samfund. Planen, der bygger på tre søjler, vil fremskynde socioøkonomiske og grundlæggende reformer (søjle 1), forbedre adgangen til EU's indre marked (søjle 2) og øge den finansielle bistand gennem en særlig reform- og vækstfacilitet for Moldova (søjle 3). Planen og faciliteten vil tilsammen muliggøre og tilskynde til reformer og de investeringer, der er nødvendige for at fremskynde tiltrædelsesprocessen samt bæredygtig vækst og dekarbonisering af Moldovas økonomi til gavn for landets befolkning.

Vækstplanen for Moldova vil afhjælpe de underliggende strukturelle mangler, der hæmmer Moldovas vækstpotentiale, ved at styrke landets konkurrenceevne, støtte betydelige investeringer i den private sektor og infrastruktur, forbedre den økonomiske styring, udvikle landets sociale kapital, støtte den grønne og den digitale omstilling og fremme retsstatsprincipperne og indsatsen for at bekæmpe korruption. Planen vil hjælpe Moldova med at udvikle en fungerende og åben markedsøkonomi, der er i stand til at klare konkurrencepresset og markedskræfterne i EU. Den fremskyndede tilpasning til EU's love og standarder vil også lette Moldovas gradvise integration i EU's indre marked og frigøre nogle af fordelene ved EU-medlemskab inden tiltrædelsen, hvilket igen vil fremme bæredygtig økonomisk vækst og skabe arbejdspladser.

1. MOLDOVAS NUVÆRENDE SOCIOØKONOMISKE SITUATION

Selv om den nuværende regering har håndteret de overlappende kriser godt, har det været svært i Moldovas økonomi i de seneste år at forbedre den økonomiske konvergens med EU. Landets BNP pr. indbygger nåede op på 29 % af EU-gennemsnittet i 2023, hvilket var lavere end de fleste lande på Vestbalkan. Landets økonomi er kun langsomt ved at komme sig efter de seneste eksterne chok og recessioner, der er udløst af covid-19-pandemien og forværret af Ruslands angrebskrig mod Ukraine og anvendelse af energi som våben samt den efterfølgende energi- og flygtningekrise⁵. Den økonomiske genopretning ventes at fortsætte i 2024 og 2025, selv om den årlige BNP-vækst forventes at forblive under de niveauer, der er nødvendige for at sikre en hurtig konvergens med EU-gennemsnittet.

⁵ Efter et fald i BNP på 8 % i 2020 som følge af covid-19-pandemien efterfulgt af et kraftigt opsving på 14 % i 2021 faldt Moldovas økonomi igen med 5 % i 2022 efter indledningen af Ruslands angrebskrig mod Ukraine. Økonomien gennemgik også en energikrise som følge af afhængigheden af russisk gas og en alvorlig tørke, der påvirkede landbrugshøsten, som er afgørende for Moldovas økonomiske resultater. Moldovas økonomi gik gradvist ind i en genopretningsfase, om end i et langsomt tempo, med en realvækst i BNP på 0,7 % i 2023.

Kilde: Eurostat og Verdensbanken.

* Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

Moldovas økonomi har også lidt under flere års underinvestering, mens den økonomiske diversificering fortsat er lav. Landets eksport består overvejende af landbrugs- og industriprodukter med lav merværdi, såsom korn og oliefrø, elektrisk udstyr og tekstiler. Med manglen på kvalificeret arbejdskraft, lav produktivitet og en af de højeste udvandringsrater i Europa kæmper Moldova for at fastholde den kvalificerede menneskelige kapital, der er nødvendig for økonomisk vækst. De offentlige investeringer er fortsat begrænsede i procent af BNP, hvilket gør det sværere at opgradere vital energiinfrastruktur, digital infrastruktur og transportinfrastruktur. Ruslands angrebskrig mod Ukraine har yderligere forværret vanskelighederne med at tiltrække udenlandske direkte investeringer. De statsejede virksomheders aktiver, der udgør ca. en femtedel af Moldovas BNP, er en finanspolitisk byrde for økonomien og bidrager til manglende konkurrence på markedet og ineffektivitet.

Kombineret med et generelt svagt erhvervsklima og afhængighed af energiimport udgør disse hindringer betydelige barrierer for Moldovas evne til i væsentlig grad at frigøre de muligheder, som det vidtgående og brede frihandelsområde giver med EU. DCFTA indeholder et væld af uudnyttet potentiale, der kræver, at Moldova ikke blot øger mængden, men også merværdien af sin eksport inden for landbrugs-, fremstillings-, informations- og kommunikationsteknologisektoren samt andre servicesektorer.

En ambitiøs reform- og investeringsstrategi kunne være den katalysator, der gør det muligt at nå disse mål.

2. MOLDOVAS VÆKSTPLAN OG DENS VIGTIGSTE SØJLER

Efterhånden som Moldova kommer på fode igen efter de seneste eksterne chok, er det nødvendigt at yde betydelig støtte til landet for, at det kan udnytte dets økonomiske muligheder, fremskynde konvergens og fremme inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst til gavn for borgerne. For at sikre rettidige fremskridt vil den foreslåede vækstplan for Moldova – ligesom for Ukraine og Vestbalkan – være centreret omkring tre søjler:

- 1) ***Fremskyndelse af socioøkonomiske og grundlæggende reformer***⁶ gennem støtte til en særlig reformdagsorden, der er tæt forbundet med Moldovas EU-tiltrædelsesproces.
- 2) ***Forbedre adgangen til EU's indre marked*** på grundlag af de muligheder, som det vidtgående og brede frihandelsområde giver, og deltagelse i EU's programmer og politikker med forbehold af Moldovas tilpasning til EU's relevante regler for det indre marked.
- 3) ***Øge den finansielle bistand*** til støtte for gennemførelsen af socioøkonomiske og grundlæggende reformer og bidrage til at udløse investeringer gennem en særlig reform- og vækstfacilitet for Moldova med udbetalinger, der er betinget af reformfremskridt.

Disse tre søjler, der gensidigt styrker og bygger på reformprocessen i overensstemmelse med associeringsaftalen/det vidtgående og brede frihandelsområde og resultaterne af den økonomiske plan og investeringsplanen, tager fat på de underliggende strukturelle problemer, der sænker landets vækstkurs, og kan hjælpe Moldova med at fordoble sin økonomi i løbet af det kommende årti. I overensstemmelse med den eksisterende udvidelsesmetode⁷ vil det også fremskynde vedtagelsen og gennemførelsen af den gældende EU-ret og skabe socioøkonomiske fordele ved integration forud for EU-tiltrædelsen. I denne henseende er grundlæggende reformer, herunder for at styrke retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder, nødvendige for at udnytte fordelene ved integration og skabe et gunstigt miljø for at tiltrække private investeringer og skabe bæredygtig økonomisk vækst og samtidig reducere emissionerne.

Søjle 1: Fremskyndelse af socioøkonomiske og grundlæggende reformer gennem en særlig reformdagsorden

⁶ Grundprincipklyngen omfatter: kapitel 23 – Retsvæsen og grundlæggende rettigheder, kapitel 24 – Retfærdighed, frihed og sikkerhed, økonomiske kriterier, de demokratiske institutioners funktionsmåde, reform af den offentlige forvaltning, kapitel 5 – Offentlige udbud, kapitel 18 – Statistikker og kapitel 32 – Finanskontrol.

⁷ COM(2020) 57 final.

For at fremskynde Moldovas bæredygtige og inklusive socioøkonomiske konvergens med EU forud for tiltrædelsen vil Moldovas vækstplan være centreret om en reformdagsorden. Reformdagsordenen vil bidrage til at strukturere og sikre Moldovas ambitiøse reforminitiativer, tilskynde til deres gennemførelse og bane vejen for de nødvendige investeringer. Den vil være baseret på den nationale udviklingsstrategi⁸, den nationale strategi for økonomisk udvikling 2030, nationale sektorstrategier, associeringsdagsordenen mellem EU og Moldova for perioden 2021-2027, eksisterende henstillinger fra de årlige udvidelsespakker, konklusioner fra den økonomiske og finansielle dialog og det økonomiske reformprogram samt den prioriterede handlingsplan for 2023-2024⁹. Den reformdagsorden, som Moldova har udarbejdet, vil blive vurderet og godkendt af Kommissionen.

Reformdagsordenen vil skitsere prioriterede reformer for socioøkonomisk udvikling, der bygger på **vigtige drivkræfter for økonomisk vækst**: økonomisk konkurrenceevne, økonomisk modstandsdygtighed, herunder infrastruktur og energi, økonomisk styring, social kapital og den grønne og den digitale omstilling.

For at fremme **den økonomiske konkurrenceevne** vil reformdagsordenen indeholde foranstaltninger til forbedring af erhvervsklimaet og støtten til SMV'er, herunder ud fra et lovgivningsmæssigt perspektiv, gennemførelse af den nye industripolitik og fremme af eksport og investeringer for at bidrage til integrationen af lokale virksomheder i globale værdikæder. Styrkelse af **økonomisk modstandsdygtighed** vil kræve strukturreformer for at lukke Moldovas konnektivitetsskløft, navnlig ved at tilpasse transport-, energi- og digitalpolitikkerne og sikre betydeligt højere investeringer i disse nøglesektorer. Desuden vil der være behov for forbedringer i **den økonomiske styring**, herunder ved at styrke forvaltningen af de offentlige finanser gennem revisions- og kontrolsystemer, afhjælpe statsejede virksomheders ineffektivitet og mindske deres dominans i produktionssektorerne.

Hvad angår **social kapital**, vil der være behov for foranstaltninger til støtte for reformer inden for uddannelse, færdigheder, inklusiv beskæftigelse og muligheder på arbejdsmarkedet med særlig vægt på unge, ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders økonomiske indflydelse og status, social beskyttelse og sundhed.

Endelig vil Moldova i overensstemmelse med sit tilsagn om at opnå klimaneutralitet senest i 2050 have **grøn omstilling** som en horisontal prioritet, hvilket vil hjælpe landet med at dekarbonisere sin økonomi og infrastruktur samt bremse miljøforringelse og forurening. Det vil omhandle ressourceproduktivitet og cirkulær økonomi, biodiversitet, lavemissionsmiljø og styrkelse af miljøinstitutioner.

Reformdagsordenen vil skitsere de vigtigste reformer **på tværs af alle aspekter** af EU-tiltrædelsesprocessen på grund af deres tværgående karakter, centrale betydning for tiltrædelsesprocessen og betydning for en blomstrende økonomi og et sundt erhvervsklima samt investorernes tillid. Reformerne vil styrke retsstaten, bekæmpelsen af korruption og

⁸ [LP315/2022 \(legis.md\)](#).

⁹ Prioriteret handlingsplan for en styrket gennemførelse af DCFTA-komponenten i associeringsaftalen mellem Republikken Moldova og Den Europæiske Union i 2023-2024: [EU's handelsforbindelser med Moldova \(europa.eu\)](#).

organiseret kriminalitet samt forvaltningen af indre anliggender, herunder tilpasning af visumreglerne til EU. Reformerne vil desuden beskytte de grundlæggende rettigheder, herunder ytringsfriheden og de demokratiske institutioners funktion, og styrke reformen af Moldovas offentlige forvaltning.

En vellykket implementering af **reformdagsordenen** vil sætte tempoet for gennemførelsen af Moldovas vækstplan: Udbetalinger af EU-midler under reform- og vækstfaciliteten vil være betinget af de fremskridt, der gøres, og vil bidrage til at sætte skub i tiltrædelsesforhandlingerne.

Søjle 2: Forbedre Moldovas adgang til EU's indre marked

At give landet flere muligheder for at opnå dybere forbindelser til EU's indre marked er et af de vigtigste formål med vækstplanen. Den vil både gradvist styrke Moldovas evne til at klare konkurrencepresset på markedet og give markedsadgang for varer og tjenesteydelser af højere værdi på tværs af eksportorienterede sektorer, hvilket vil fremme bæredygtig og inklusiv vækst og skabe arbejdspladser. Den har til formål at skabe lige vilkår for moldoviske eksportører og EU-eksportører ved at anvende EU's normer og standarder på moldoviske produkter.

I vækstplanen foreslås der målrettede foranstaltninger på fem prioriterede områder, hvor Moldova kan tage øjeblikkelige skridt til at få større gavn af fordelene ved det indre marked: i) fri bevægelighed for varer og integration i forsyningskæder, ii) lettelse af handels- og transportforbindelser, iii) integration i EU's energimarked, iv) integration i det digitale marked og v) adgang til det fælles eurobetalingsområde (SEPA).

Øjeblikkelige foranstaltninger vil fokusere på varernes frie bevægelighed, målrettet standardisering, certificering, overensstemmelsesvurdering og markedsovervågning, hvilket vil bidrage til at øge Moldovas eksport til det indre marked. Efterhånden som landet afslutter flere af de nødvendige forberedelser, vil der blive mulighed for yderligere adgang. Grænsepassageprocesser, herunder told, kan lettes, og den overordnede sikkerhed i forsyningskæden kan forbedres gennem Moldovas tiltrædelse af konventionen om en fælles forsendelsesprocedure og udnyttelse af det integrerede veterinærinformationssystem (Traces) i **handels- og transportforbindelser**. Desuden vil strømliningen af grænseprocedurerne blive undersøgt for at forbedre handelsstrømmene. Moldovas adgang til **det fælles eurobetalingsområde** (SEPA), som kræver, at de nødvendige kriterier er opfyldt, og at European Payments Council har truffet afgørelse herom, vil stimulere grænseoverskridende handel og investeringer. Med henblik på integrationen af det digitale indre marked vil muligheder for at tilslutte sig EU's roamingområde samt associering med **EU's flagskibsinitiativer** blive støttet, herunder EU's digitale ID-tegnebog og EU's cybersikkerhedsreserve.

Andre mulige samarbejdsområder omfatter **kritiske lægemidler, e-handel og anerkendelse af færdigheder**. Gennem adgang til alliancen for kritiske lægemidler kan Moldova udvikle strategiske partnerskaber for at sikre forsyningen af kritiske lægemidler. Der kan udvikles e-handelsrelaterede tjenester, herunder pakkelevering og turisttjenester. Samarbejde om færdigheder og anerkendelse af kvalifikationer vil støtte bedre adgang for moldoviske borgere til EU's arbejdsmarked (se bilaget).

Moldova har allerede tætte handelsforbindelser med sine naboer i EU, som er fordoblet i løbet af de seneste ti år. Yderligere muligheder bør undersøges for at støtte stigningen i volumen og merværdi og de potentielle gevinster for Moldova, herunder ved yderligere at styrke handelsforbindelserne med Ukraine. Moldovas øgede adgang til EU's indre marked understøttes også af landets deltagelse i den centraleuropæiske frihandelsaftale (CEFTA)¹⁰. I den forbindelse forventes Moldova fortsat at yde konstruktiv støtte til denne regionale organisations arbejde. Der vil blive ydet yderligere bistand til at styrke EU's regionaludviklingspolitikker og intelligente specialisering under hensyntagen til det interregionale samarbejde i EU, herunder i Donau- og Sortehavsregionerne¹¹.

Søjle 3: Forøgelse af den finansielle bistand til at støtte socioøkonomiske og grundlæggende reformer og tiltrække investeringer

EU har spillet en central rolle med hensyn til at yde den nødvendige finansielle bistand til at styrke Moldovas modstandsdygtighed i de seneste år og har tilbudt målrettet støtte. Siden 2021 har EU bekræftet sin store støtte til og solidaritet med Moldova ved at stille 2,2 mia. EUR til rådighed i lån og ikketilbagebetalingspligtig støtte. Moldova modtager i øjeblikket EU-støtte under instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI). Finansieringen er blevet kanaliseret gennem flere former for støtte, såsom direkte budgetstøtte, makrofinansiell bistand, deltagelse i EU-programmer og projekter med internationale finansielle institutioner, der garanteres af EU-budgettet.

I lyset af landets tiltrædelseskurs har reform- og vækstfaciliteten for Moldova (faciliteten) til formål at tilvejebringe **øget finansiell støtte** til gennemførelsen af den omfattende reformdagsorden. Investeringerne vil hjælpe Moldova med at nå sit fulde potentiale med hensyn til bæredygtig økonomisk og social udvikling sammenlignet med EU-medlemsstaterne, forbedre levestandarden og fremskynde Moldovas tiltrædelse.

Faciliteten, der fremlægges separat som et lovgivningsforslag for Europa-Parlamentet og Rådet, vil udbetale støtte på op til 1,8 mia. EUR og er inspireret af reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan¹². Den vil blive finansieret af de 420 mio. EUR i bilaterale tildelinger, der er afsat til Moldova under NDICI, og dække perioden 2025-2027. En del af dette beløb vil blive anvendt til at mobilisere **lån**, der udbetales direkte til Moldovas nationale budget, for at fremskynde de reformer, der er beskrevet i reformdagsordenen, og muliggøre de nødvendige investeringer. Disse lån vil være på meget lempelige vilkår, med lang tilbagebetalingstid og fordelagtige renter. **Ikketilbagebetalingspligtig** finansiell støtte vil fortsat blive ydet fra den bilaterale finansieringsramme, herunder teknisk bistand til at ledsage gennemførelsen af prioriteterne i vækstplanen og yde støtte til civilsamfundet, og Moldova vil fortsat drage fordel af regionale initiativer og deltage i EU-programmer.

¹⁰ Den centraleuropæiske frihandelsaftale (CEFTA) 2006 samler landene på Vestbalkan og Moldova i et regionalt handelsområde med det formål at liberalisere handelen med varer og tjenesteydelser i regionen. CEFTA's arbejde blev indarbejdet i handlingsplanen for det fælles regionale marked i 2020.

¹¹ Navnlig gennem EU-strategien for Donauområdet og den fælles maritime dagsorden for Sortehavet.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1449 af 14. maj 2024 om oprettelse af reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan.

Udbetalinger under faciliteten vil være betinget af gennemførelsen af specifikke reformer og investeringer, der er identificeret i reformdagsordenen, og som vil tjene som krav for udbetaling, dvs. at de, når de er opfyldt, vil udløse frigivelse af midler under den nye reform- og vækstfacilitet i henhold til en forud fastsat tidsplan.

Ved at sammenkæde den øgede finansielle støtte under søjle 3 og reformdagsordenen under søjle 1 med de muligheder, der ligger i søjle 2 (adgang til EU's indre marked), vil vækstplanen støtte Moldovas socioøkonomiske konvergens med EU samt landets tiltrædelsesproces ved at fremskynde tilpasningen til EU's værdier, love og standarder.

Faciliteten forventes at mobilisere ca. 2,5 mia. EUR i nye investeringer fra internationale finansielle institutioner og den private sektor. Denne betydelige stigning i offentlige og private investeringer vil gå hånd i hånd med gennemførelsen af reformdagsordenen for at levere den energi- og transportinfrastruktur og infrastruktur til digital konnektivitet, der er nødvendig for, at skabe de bedste betingelser for virksomheder og handel. Faciliteten vil også mobilisere investeringer, der kan understøtte Moldova på dets vej mod dekarbonisering. **Investeringsplatformen for naboskabsområdet (NIP)**¹³ vil være det vigtigste redskab til gennemførelsen af disse investeringer. Den vil bygge videre på det arbejde, der allerede er udført gennem den økonomiske plan og investeringsplanen for Moldova¹⁴, som agerede spydspids for investeringer i kritiske sektorer såsom konnektivitet, energieffektivitet, erhvervsudvikling og konkurrenceevne.

Vækstplanen vil med sit fokus på reformdagsordenen og tilpassede investeringer tjene som en stærk strategisk ramme og kan støtte Moldovas bestræbelser på donorkoordinering, navnlig inden for rammerne af partnerskabsplatformen for Moldova, der samler EU-medlemsstaterne, G7-landene, internationale partnere og ligesindede partnere.

KONKLUSION

Moldova er på vej mod EU-tiltrædelse. I lyset af konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine og Ruslands hybride krigsførelse mod Moldova står landet fortsat over for betydelige udfordringer med hensyn til at puste nyt liv i sin økonomiske vækst og fremme socioøkonomiske reformer i et passende tempo. Som opfølgning på vækstplanen for Vestbalkan er Moldovas vækstplan en rettidig forlængelse af EU's tilbud om at hjælpe Moldova med at styrke sine perspektiver for bæredygtig økonomisk udvikling og fremskynde de grundlæggende reformer, der er nødvendige for at mindske den økonomiske konvergenskløft.

Gennem sine tre indbyrdes forbundne søjler vil planen støtte **Moldovas integration i EU og det indre marked**. Den har til formål at overvinde strukturelle udfordringer, fremme grundlæggende reformer af retsstatsprincippet og bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet. Planen vil lukke vigtige investeringshuller i infrastruktur og virksomheder,

¹³ NIP er en mekanisme, der har til formål at mobilisere yderligere midler til finansiering af infrastrukturprojekter i EU's østlige og sydlige nabolande. Den samler tilskud fra EU og medlemsstaterne og bruger dem til at mobilisere lån fra europæiske finansielle institutioner og bidrag fra partnerlandene selv.

¹⁴ Den økonomiske plan og investeringsplanen har allerede mobiliseret 1,6 mia. EUR i offentlige og private investeringer, hvilket viser dens effektivitet med hensyn til at tiltrække ressourcer og styrke den økonomiske modstandsdygtighed.

fremme den grønne og den digitale omstilling og øge produktiviteten ved at fokusere på centrale sektorer med stort vækstpotentiale. I sidste ende vil dette gøre det muligt potentielt at fordoble Moldovas økonomi i løbet af det næste årti og tiltrække nye kapitalinvesteringer. Det vil bidrage til at lette oprettelsen af 5 000 nye virksomheder og hjælpe 100 000 moldoviske borgere med at finde et job.

For at få fuldt udbytte af vækstplanen skal Moldova gennemføre reformer og **sikre en samlet tilgang, der inddrager alle dele af samfundet**. Dette bør igen føre til en hurtigere tilpasning til EU's love og standarder samt reformer på de grundlæggende områder af udvidelsesprocessen. En effektiv gennemførelse vil kræve en robust mekanisme med en stærk interinstitutionel koordinering i landet.

Vækstplanen vil fungere som en strategisk køreplan for investeringer i de kommende år og udgøre en platform for bedre donorkoordinering eller for at sikre bred og målrettet støtte til vigtige reformer og investeringer.

Ved at fremme en stærk og modstandsdygtig økonomi vil Moldovas vækstplan medføre håndgribelige fordele for alle borgere og danne grundlag for en bæredygtig, velstående og fredelig fremtid for Moldova, hvilket afspejler landets ambition om at fremskynde integrationen med EU.